



การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

**แนวทางการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็ก
ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จังหวัดปทุมธานี**

**Guidelines for Environmental Management for Promoting the Development
of Children at Pre-school Child Development Center,
Pathum Thani Province**

วนิดา รุ่งโรจน์สันติสุข¹, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศันสนีย์ จະสุวรรณ์²
¹นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
²บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
sansanee.ja@ssru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมพัฒนาการเด็ก และแนวทางการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมพัฒนาการเด็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จังหวัดปทุมธานี กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหาร และครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน 276 คน ส่วนผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการ บริหารจัดการจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารในสถานศึกษา จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็น แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์และแบบสอบถามปลายเปิดใช้การวิเคราะห์ เชิงเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า ระดับการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมของผู้บริหารและครูที่มีต่อการจัด สภาพแวดล้อมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารจริยธรรม มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการบริหารวิธีการ และแนวทางการพัฒนาการบริหาร จัดการสภาพแวดล้อม สรุปได้ว่า ด้านการบริหารต้องมีการกำหนดนโยบายอย่างชัดเจน มีการดำเนินงานตาม กำหนดระยะเวลาติดตามผลอย่างเป็นระบบ ประเมินผลการดำเนินงาน ด้านการบริหารบุคลากรมอบหมาย งานให้ตรงกับความสามารถ ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรเพิ่มพูนความรู้โดยการเข้ารับการอบรม ศึกษา ดูงาน ประเมินการปฏิบัติงานและให้ความสำคัญในการสร้างขวัญกำลังใจ ด้านการบริหารงบประมาณจัดสรร งบประมาณให้เพียงพอใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่าประหยัดและเกิดประโยชน์ โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้

คำสำคัญ : การบริหารจัดการ/สภาพแวดล้อม/การส่งเสริมพัฒนาการเด็ก

ABSTRACT

The objectives of this research were to study on the environmental management that promotes children’s development and to find ways to manage environment that promotes the



การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

development of children at Pre-school Child Development Center, Pathum Thani Province. The samples are 276 administrators and teachers who take care of children. Meanwhile, there are 5 participants who are school administrators who suggest guidelines for the environment management to promote the development of children at Pre-school Child Development Center. questionnaire and a structured interview script. The used statistics are frequencies, percentages, means and standard deviations. The information from the interviews and open-end questionnaire is analyzed with content analysis technique. The research findings are as follows. The level of the overall environmental management is high. Considered individually, the category of ethics management has the highest mean, and the category of method management has the lowest mean. As for the guidelines for the environment management to promote the development, it can be concluded that the administration must be directed with clearly set policies and open for all the relevant parties to participate in the planning process and the building of understanding in the environment management. The operation must be carried out within the predetermined time frame, and monitored in the systematic manner. The evaluation of the operation must be collectivist, just and fair. As for personnel, they must be assigned with jobs that fit their capabilities. The personnel must also be supported and encouraged to pursue for more knowledge through the participation in training or study visit activities. Personnel’s performances must be assessed and the improvement of their morale must be emphasized on. Concerning budget management, sufficient money must be allocated in order that the budget will be spent in the cost-effective, productive, transparent and accountable manner.

Keywords: Management/Environment /ChildDevelopment Promostion

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตราที่ 24 ได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการเรียนการสอนโดยกำหนดให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อม สื่อการเรียนการสอน และสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ อาคารเรียนที่เป็นสิ่งที่คุณย์เด็กเล็กมีอยู่แล้วเกือบสมบูรณ์ หรือสมบูรณ์แล้วเพียงแต่คุณย์เด็กเล็กต้องมีการจัดการเตรียมอาคารสถานที่เพื่อการใช้ประโยชน์ในการพัฒนาส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนมีคุณภาพ มีมาตรฐานสุขภาพที่สูงขึ้น ด้วยกระบวนการจัดการเรียนการสอน และพัฒนากิจกรรมการส่งเสริมบรรยากาศสิ่งแวดล้อมโดยจัดบริเวณรอบ ๆ คุณย์พัฒนาเด็กเล็กให้ร่มรื่น สะอาด เป็นระเบียบ สบายตาสบายใจ เพื่อให้เกิดบรรยากาศส่งเสริมการเรียนรู้ ทั้งนี้เพราะ



การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

บรรยากาศและสิ่งแวดล้อมเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งในการช่วยกระตุ้น สร้างแรงจูงใจ ให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน สิ่งแวดล้อมที่ดีก่อให้เกิดความภาคภูมิใจและความรักในโรงเรียนในสถาบัน อาคารสถานที่นั้นเป็นสิ่งที่ใช้ในการศึกษาแก่นักเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม กล่าวคือ ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กนั้นต้องใช้ห้องเรียน ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้แก่เด็ก และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภายในห้องเรียนที่ใช้บริการแก่นักเรียนซึ่งถือได้ว่าเป็นไปเพื่อการศึกษาโดยตรง การจัดเตรียมสถานที่เพื่อใช้ประโยชน์ในการสนับสนุนการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด คือ การจัดเตรียมห้องเรียนต้องจัดเตรียมให้มีบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้และส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียนและสอดคล้องกับแนวทางของหลักสูตร เช่น มีป้ายนิเทศข่าวสาร ข้อมูลประจำวัน และจัดบรรยากาศอื่น ๆ ให้เหมาะสมทั้งความสะอาดและความมีระเบียบ การพัฒนาการดำเนินงานอาคารสถานที่ให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอนให้ตรงกับสภาพความเป็นจริงของธรรมชาติมากที่สุดนั้น ศูนย์เด็กเล็กจะต้องมีการปรับปรุงพัฒนาสภาพการปฏิบัติงานด้านอาคารสถานที่ในรูปแบบต่าง ๆ คือ การบริหารจัดการงานอาคารสถานที่การส่งเสริมให้บุคลากรครูสามารถปฏิบัติงานตามกรอบงานได้ถูกต้อง มีความรับผิดชอบในหน้าที่จะทำให้การบริหารงานอาคารสถานที่มีความคล่องตัว ทำให้ลดปัญหาอุปสรรคในการบริหารงานด้านอื่น ๆ ลง การดำเนินการพัฒนาการปฏิบัติงานอาคารสถานที่เป็นภารกิจหลักที่ผู้บริหารโรงเรียนและบุคลากรครูจะต้องให้ความสำคัญในการวางแผนจัดการควบคุมกำกับ ติดตามและประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ให้มีประสิทธิภาพ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553, 2553)

การจัดสภาพแวดล้อมสำหรับเด็กปฐมวัย มีจุดมุ่งหมายเพื่อกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้และได้รับประสบการณ์ตรงจากการอยู่ร่วมกัน ส่งเสริมความเป็นอิสระ การตัดสินใจ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักควบคุมตัวเอง รวมถึงการค้นพบโดยการเล่น นอกจากนี้ยังมุ่งเน้นให้เด็กมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีความสนุกสนานและปลอดภัย การจัดสภาพแวดล้อมสำหรับเด็กปฐมวัยควรมีพื้นที่สำหรับศูนย์การเรียนรู้ หรือมุมต่าง ๆ ทั้งนี้เด็กเรียนรู้ได้ดีที่สุดผ่านการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมรอบตัว ศูนย์การเรียนรู้หรือมุมต่าง ๆ จึงควรเกี่ยวข้องกับประสบการณ์ตรง และวัสดุอุปกรณ์ที่หลากหลาย มีความสัมพันธ์กับหน่วยการเรียนรู้ และเปิดโอกาสให้เด็กทำงานเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม อย่างไรก็ตามจากการสังเกตชั้นเรียน พบว่า มีปัญหาบางประการที่ทำให้การจัดสภาพแวดล้อมไม่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและหลักการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยที่พอสรุปได้ดังนี้ 1) ด้านการจัดสภาพแวดล้อม อาคารเรียนมีขนาดเล็กไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน สถานที่คับแคบไม่สามารถจัดมุมประสบการณ์ในห้องเรียนได้ พื้นที่ใช้สอยในห้องเรียนมีน้อย ขาดวัสดุอุปกรณ์ เช่น ชั้นวางของเครื่องเล่นตามมุมต่าง ๆ 2) ด้านนักเรียนมีวุฒิภาวะต่างกันมีความพร้อมแต่ละด้าน ช้า-เร็วต่างกัน การจัดกิจกรรมจำเป็นต้องจัดให้เหมาะกับเด็กแต่ละคน 3) ด้านการจัดการเรียนการสอนของครู ครูบางท่านไม่ได้จบสาขาการศึกษาปฐมวัยโดยตรง (วิไล นนทพันธ์วาทย์, 2550)

จากรายงานผลการประเมินคุณภาพรอบสาม ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลหลักหก จังหวัดปทุมธานี ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่สาม เมื่อปีการศึกษา 2557 ได้ข้อสรุปจากการประเมินภายนอกในรูปของข้อเสนอแนะที่จะสามารถนำไปพัฒนาหรือปรับปรุงแก้ไข ตัวบ่งชี้ที่ 7 ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการและการพัฒนาสถานศึกษา หมายถึง ผลของการใช้ทรัพยากรทุกด้านเพื่อการบริหารจัดการ



การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

และพัฒนาสถานศึกษาอย่างคุ้มค่า เพื่อพัฒนาคุณภาพของเด็กซึ่งสำคัญที่สุดให้มีพัฒนาการตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพโดยผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา ครู หรือผู้เลี้ยงดูเด็ก พ่อแม่ ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วม และขอเสนอแนะสำคัญเพื่อการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรหารือกับคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และหน่วยงานกำกับดูแลในการแก้ไขปัญหาผู้เลี้ยงดูเด็กให้มีผู้เลี้ยงดูเด็กเพียงพอกับจำนวนเด็กตามเกณฑ์ ควรพัฒนาให้มีพื้นที่สีเขียว สนามเด็กเล่น แหล่งเรียนรู้ที่เป็นสัดส่วน และมีเครื่องเล่นสนามเพียงพอต่อเด็กและหน่วยงานกำกับดูแลศูนย์พัฒนาเด็กในการจัดให้มีสถานที่วางอาหาร เครื่องดื่ม และบริเวณรับประทานอาหารให้ถูกสุขลักษณะ เพียงพอ และเหมาะสม (รายงานผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม พ.ศ. 2554-2558 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จังหวัดปทุมธานี, 2557)

จากสภาพและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จังหวัดปทุมธานี เพื่อนำข้อมูลไปใช้เป็นแนวทางและแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้มีคุณภาพและเกิดประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมพัฒนาการเด็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จังหวัดปทุมธานี
2. เพื่อนำเสนอแนวทางการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมพัฒนาการเด็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จังหวัดปทุมธานี

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตประชากร ประชากร คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในจังหวัดปทุมธานี จำนวน 112 ศูนย์ จากจำนวน 7 อำเภอ ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ เครจซี และมอร์แกน (Krejcieand & Morgan, 1970, pp. 608 - 610) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 92 ศูนย์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความครบถ้วนและครอบคลุม แต่ละศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ได้กำหนดไว้ ผู้ให้ข้อมูลในการตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ผู้บริหารและครูผู้ดูแลเด็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวนศูนย์ละ 3 คน จาก 92 ศูนย์ เป็นจำนวนผู้ตอบทั้งสิ้น 276 คนผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ ประกอบด้วย ผู้บริหารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 5 คน
2. ขอบเขตตัวแปร ได้แก่ การบริหารบุคลากร การบริหารงบประมาณ การบริหารวัสดุอุปกรณ์ การบริหารวิธีการ การบริหารจริยธรรม
3. ขอบเขตเวลา ดำเนินการวิจัยในช่วงปีการศึกษา 2557 – 2558

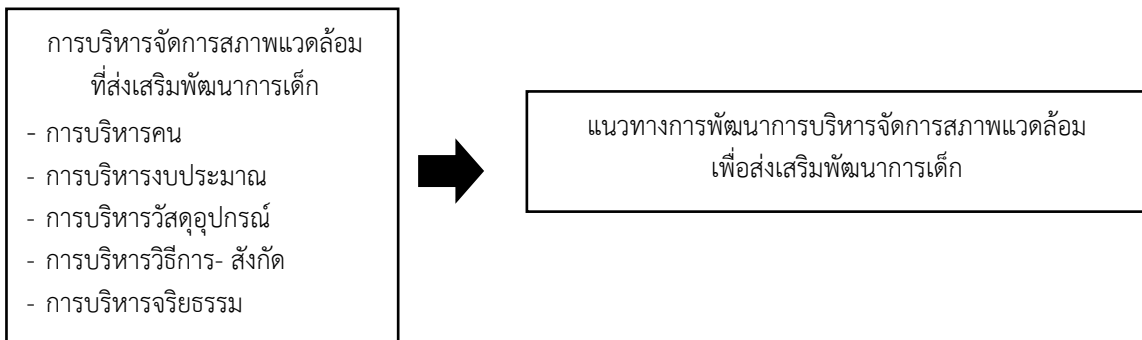


การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
 “Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

การทบทวนวรรณกรรม

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร ที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย การบริหารงานจัดการสภาพแวดล้อมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จังหวัดปทุมธานี ที่เอื้อต่อการส่งเสริมการเรียนรู้การสอน จากขอบข่ายมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถดำเนินงานเพื่อพัฒนาเด็กได้อย่างมีคุณภาพ และเหมาะสม ซึ่งจะเป็นแนวทางในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต่อไป

ตัวแปรที่ศึกษา



วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี โดยประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในจังหวัดปทุมธานี จำนวน 112 ศูนย์ จากจำนวน 7 อำเภอ ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcieand & Morgan, 1970) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 92 ศูนย์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ผู้บริหารและครูผู้ดูแลเด็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวนศูนย์ละ 3 คน จาก 92 ศูนย์ เป็นจำนวนผู้ตอบทั้งสิ้น 276 คน ผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ ประกอบด้วย ผู้บริหารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 5 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีดังนี้

แบบสอบถาม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check list) ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมของผู้บริหารและครูผู้ดูแลเด็ก ที่มีต่อการจัดสภาพแวดล้อมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในจังหวัดปทุมธานี โดยแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ



การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
 “Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

แบบสัมภาษณ์ เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมเพื่อส่งเสริมพัฒนา การ
 เด็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยนำประเด็นจากผลการวิเคราะห์การบริหารจัดการสภาพแวดล้อม
 เพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในจังหวัดปทุมธานี ที่มีความคิดเห็นว่ามีค่าเฉลี่ยต่ำไป
 สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมเพื่อ
 ส่งเสริมพัฒนาการเด็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จังหวัดปทุมธานี

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา จาก
 ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน และการตรวจสอบค่าความเชื่อมั่น (reliability) โดยทดสอบ (Try-out) กับกลุ่มที่มี
 ลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .923

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปและแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. หาค่าความถี่ และการหาค่าร้อยละ ของข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนประเมินการบริหารจัดการ
 สภาพแวดล้อมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จังหวัดปทุมธานี
3. ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา

ผลการวิจัย

1. สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 35 -
 45 ปี สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ตำแหน่งครู และประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป
 (ดังตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 จำนวน และร้อยละสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพและข้อมูลทั่วไป	จำนวน (n = 276)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	39	14.10
หญิง	237	85.90
2. อายุ		
ต่ำกว่า 25 ปี	15	5.40
25 - 35 ปี	77	27.90
35 - 45 ปี	112	40.60
45 ปีขึ้นไป	72	26.10



การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
 “Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

ตารางที่ 1 (ต่อ)

สถานภาพและข้อมูลทั่วไป	จำนวน (n = 276)	ร้อยละ
3. วุฒิการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	26	9.40
ปริญญาตรี	139	50.40
ปริญญาตรีขึ้นไป	111	40.20
4. ตำแหน่ง		
ผู้บริหาร	91	33.00
ครู	185	67.00
5. ประสบการณ์ในการทำงาน		
1-5 ปี	59	21.40
6-10 ปี	79	28.60
มากกว่า10 ปีขึ้นไป	138	50.00

2. ระดับการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมของผู้บริหารและครูผู้ดูแลเด็กที่มีต่อการจัดสภาพแวดล้อมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.03) และหากพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การบริหารจริยธรรม อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.13) การบริหารบุคลากร อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.10) การบริหารงบประมาณ อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.99) การบริหารวัสดุอุปกรณ์ อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.98) ตามลำดับ ส่วนลำดับสุดท้าย การบริหารวิธีการ อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.96) (ดังตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 ระดับการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมของผู้บริหารและครูผู้ดูแลเด็กที่มีต่อการจัดสภาพแวดล้อมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จังหวัดปทุมธานี ในภาพรวม

การบริหารจัดการสภาพแวดล้อม	\bar{x}	S.D.	แปลผล
1. การบริหารบุคลากร	4.10	.836	มาก
2. การบริหารงบประมาณ	3.99	.814	มาก
3. การบริหารวัสดุอุปกรณ์	3.98	.859	มาก
4. การบริหารวิธีการ	3.96	.848	มาก
5. การบริหารจริยธรรม	4.13	.827	มาก
สรุป	4.03	.836	มาก



การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

3. การเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จังหวัดปทุมธานี สรุปได้ว่า ด้านการบริหารต้องมีการกำหนดนโยบายเปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการวางแผนและสร้างความเข้าใจในการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมพัฒนาการเด็ก มีการดำเนินงานตามกำหนดระยะเวลาติดตามผลอย่างเป็นระบบ ประเมินผลการดำเนินงานต้องคำนึงถึงส่วนรวม ยึดมั่นในความถูกต้อง ยุติธรรม ด้านการบริหารบุคลากรมอบหมายงานให้ตรงกับความสามารถ ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรเพิ่มพูนความรู้โดยการเข้ารับการอบรม ศึกษาดูงาน ประเมินการปฏิบัติงาน และให้ความสำคัญในการสร้างขวัญกำลังใจ ด้านการบริหารงบประมาณจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอใช้ งบประมาณอย่างคุ้มค่าประหยัดและเกิดประโยชน์ โปร่งใสสามารถตรวจสอบได้

สรุป และอภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาพบว่า การบริหารจัดการสภาพแวดล้อมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จังหวัดปทุมธานี พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และค่าเฉลี่ยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก การบริหารบุคลากร ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการสร้างขวัญกำลังใจ ครูและบุคลากรในการปฏิบัติงานด้านสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูและบุคลากรได้มีโอกาสในการเพิ่มพูนความรู้โดยการเข้ารับการอบรมอย่างสม่ำเสมอ เห็นความสำคัญของการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง เลือกบุคลากรที่มีความสามารถให้ตรงกับงานที่ได้รับมอบหมาย มีกรอบของการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรอย่างชัดเจน มีการวางแผนและกำหนดบทบาทหน้าที่แต่ละบุคคลให้ชัดเจนและเหมาะสม มีการประเมินการปฏิบัติงาน ส่งเสริมบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการสภาพแวดล้อมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ตามแนวคิดในการจัดสภาพแวดล้อมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตามแนวคิดของมอนเตสซอริ (Montessori, Maria, 1964) สอดคล้องกับปฏิคม พงษ์ประเสริฐ (2550) ได้กล่าวไว้ว่า สภาพแวดล้อมในโรงเรียน หมายถึงต่าง ๆ ภายในโรงเรียนที่จะส่งเสริมให้เด็กเกิดการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองในทุก ๆ ด้าน ได้แก่ สภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่สวยงาม องค์กรประกอบมีระเบียบและมีบรรยากาศดีมีความปลอดภัย มีวัสดุอุปกรณ์เสริมสร้างพัฒนาการและเสริมสร้างการเรียนรู้อย่างหลากหลายจากหลักการดังกล่าวสรุปได้ว่าการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมในสถานศึกษานั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรมีหลักในการบริหาร ดังนี้ 1) การกำหนดนโยบายในการพัฒนาสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาควรมีเป้าหมายที่ชัดเจนมีความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของท้องถิ่น โดยให้บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายในการพัฒนาสภาพแวดล้อม 2) การวางแผนการดำเนินงานและกำหนดผู้รับผิดชอบ ควรมีการประชาสัมพันธ์ชี้แจงวิธีการในการดำเนินงานด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาที่ชัดเจนซึ่งจะทำให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ 3) การดำเนินงานตามแผน ควรมีการกำหนดข้อปฏิบัติและมีการติดตามดูแลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามลำดับขั้นตอนและตามแผนที่กำหนดไว้ 4) การตรวจสอบแก้ไข ควรมีการตรวจสอบผลการดำเนินงานเพื่อเป็นการป้องกันและแก้ไขสิ่งที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดที่พึงประสงค์ให้มีการปรับปรุงแก้ไขโดยไม่ชักช้า 5) การทบทวนผลการดำเนินงาน



การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นผู้นำในการทบทวนระบบการจัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาเพื่อพิจารณาปรับแนวทางหรือกำหนดแนวทางการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะนำไปสู่การปรับปรุงสภาพแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง

การบริหารงบประมาณผู้บริหารควรจัดทำแผนงบประมาณโดยคำนึงถึงวัตถุประสงค์ด้านสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อพัฒนาการเด็ก มีการควบคุมให้มีการดำเนินงานตามแผนการจัดสภาพแวดล้อมที่วางไว้ บริหารแบบโปร่งใสตรวจสอบได้ จัดงบประมาณให้เพียงพอต่อความต้องการในแต่ละโครงการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์อย่างเพียงพอ สอดคล้องกับ เทพนิมิต แสนพรม (2550) ศึกษาการบริหารจัดการศึกษาเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดลำพูน พบว่าการบริหารงานด้านงบประมาณสำหรับจัดการศึกษาในศูนย์เด็กเล็กอยู่ในระดับมาก

การบริหารวัสดุอุปกรณ์ผู้บริหารควรมีแผนการใช้สื่อ นวัตกรรม ช่วยในการจัดกิจกรรมเพื่อการศึกษาอย่างเหมาะสม ให้บริการ สื่อ วัสดุอุปกรณ์ที่ส่งเสริมต่อพัฒนาการของเด็กในทุกด้าน มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินกิจกรรม ควรใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างประหยัดและให้ได้ประโยชน์สูงสุดมีการใช้สื่ออุปกรณ์ตามธรรมชาติ จัดการเรียนการสอนให้เด็กมีส่วนร่วมในการใช้สื่อ อุปกรณ์ ครูหรือบุคลากรในศูนย์เด็กเล็กควรมีโอกาสในการเลือก สื่อ วัสดุอุปกรณ์ที่ปลอดภัย และส่งเสริมต่อพัฒนาการเด็ก สอดคล้องกับ ปฎิคม พงษ์ประเสริฐ (2550) ได้ให้ความสำคัญของสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนกล่าวว่า องค์ประกอบต่าง ๆ ภายในโรงเรียนที่จะส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองในทุก ๆ ด้าน ได้แก่ สภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่สวยงาม ร่มรื่นเป็นระเบียบและมีบรรยากาศที่ดี มีความปลอดภัยมีวัสดุอุปกรณ์เสริมสร้างการพัฒนาการและเสริมการเรียนรู้อย่างหลากหลาย

การบริหารวิธีการผู้บริหารควรกำหนดนโยบายและวิธีการสร้างความเข้าใจในการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมพัฒนาการเด็กผ่านการบูรณาการให้เด็กได้รับประโยชน์และมีโอกาสในการมีส่วนร่วมในการวางแผนสร้างกิจกรรม โครงการและประสบการณ์ต่าง ๆ มีการประเมินผลการดำเนินงานการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมพัฒนาการเด็กที่ได้รับมอบหมายอย่างต่อเนื่อง ปฏิบัติตามกำหนดระยะเวลาตามแผนการจัดสภาพแวดล้อมที่กำหนดไว้ มีการติดตามอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับเพชรอูมา สุขเกษม (2553) ได้ศึกษาการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลมีวัตถุประสงค์เพื่อทราบการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลในจังหวัดราชบุรีและแนวทางการพัฒนาการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลในจังหวัดราชบุรี ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร ครูผู้ดูแลเด็ก และกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรเข้ารับการอบรม ศึกษาดูงาน แสวงหาความรู้ มีความรับผิดชอบ เข้าใจเกี่ยวกับการกำหนดนโยบาย หลักสูตรสาระการเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอน วิธีการสอน การวัดและประเมินผล ควรจัดสภาพแวดล้อมที่สนองต่อความต้องการและการพัฒนาการของเด็ก

การบริหารจริยธรรมควรส่งเสริมการปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตนตามศีลธรรมอันดี มีความยุติธรรมในการบริหารงานเกี่ยวกับการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมพัฒนาการเด็กอย่างเหมาะสม ยึดมั่นในความถูกต้องในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใส เปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็น มีความทุ่มเทและเสียสละ สอดคล้องกับ เพชรอูมา สุขเกษม (2553) ได้ศึกษาการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลในจังหวัดราชบุรี พบว่า ควรมีการส่งเสริมผู้เรียนให้มีความรู้



การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

ความเข้าใจ เข้าร่วมกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีคุณธรรม จริยธรรม ดำรงรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามของไทย

แนวทางการพัฒนาพัฒนาการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จังหวัดปทุมธานี พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารบุคลากรให้มีความสำคัญกับการสร้างขวัญกำลังใจ ครูและบุคลากรในการปฏิบัติงานด้านสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูและบุคลากรได้มีโอกาสในการเพิ่มพูนความรู้อย่างสม่ำเสมอ เห็นความสำคัญของการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง เลือบบุคลากรที่มีความสามารถให้ตรงกับงานที่ได้รับมอบหมาย มีกรอบของการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรอย่างชัดเจน มีการวางแผนและกำหนดบทบาทหน้าที่แต่ละบุคคลให้ชัดเจนและเหมาะสม มีการประเมินการปฏิบัติงาน ส่งเสริมบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการสภาพแวดล้อมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ตามแนวคิดในการจัดสภาพแวดล้อมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตามแนวคิดของมอนเตสซอรี ควรจัดทำแผนงบประมาณ โดยคำนึงถึงวัตถุประสงค์ด้านสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อพัฒนาการเด็กมีการควบคุมให้มีการดำเนินงานตามแผนการจัดสภาพแวดล้อมที่วางไว้ บริหารแบบโปร่งใสตรวจสอบได้ จัดงบประมาณให้เพียงพอต่อความต้องการในแต่ละโครงการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์อย่างเพียงพอ มีแผนการใช้สื่อ นวัตกรรม ช่วยในการจัดกิจกรรมเพื่อการศึกษาอย่างเหมาะสมให้บริการ สื่อ วัสดุอุปกรณ์ที่ส่งเสริมต่อพัฒนาการของเด็กในทุกด้าน มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน จัดการเรียนการสอนให้เด็กมีส่วนร่วมในการใช้สื่อ อุปกรณ์ กำหนดนโยบายและวิธีการสร้างความเข้าใจในการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมพัฒนาการเด็กผ่านการบูรณาการให้เด็กได้รับประโยชน์และมีโอกาสในการมีส่วนร่วมในการวางแผนสร้างกิจกรรม โครงการและประสบการณ์ต่าง ๆ มีการประเมินผลการดำเนินงานการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมพัฒนาการเด็กที่ได้รับมอบหมายอย่างต่อเนื่อง ปฏิบัติตามกำหนดระยะเวลาตามแผนการจัดสภาพแวดล้อมที่กำหนดไว้ มีการติดตามอย่างเป็นระบบ ส่งเสริมการปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตนตามศีลธรรมอันดีมีคุณยุดิธรรมในการบริหารงานเกี่ยวกับการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมพัฒนาการเด็กอย่างเหมาะสม ยึดมั่นในความถูกต้องในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใส เปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็น มีความทุ่มเทและเสียสละ จัดโครงสร้างระบบการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมอย่างมีคุณภาพ ใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงาน มีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ ควรศึกษาให้เข้าใจในระบบการบริหารจัดการ มีบทบาทในการบริหารจัดการและปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนหรือนโยบายที่กำหนดไว้ มีการตรวจสอบ ติดตามผลและประเมินการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของเพชรอุมา สุขเกษม (2553) ได้ศึกษา การบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลในจังหวัด ราชบุรี พบว่า การบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลในจังหวัดราชบุรี ตามความเห็นของผู้บริหาร ครูผู้ดูแลเด็ก และกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยภาพรวมและรายมาตรฐานอยู่ในระดับมากทุกมาตรฐาน และแนวทางการพัฒนาการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลในจังหวัดราชบุรี คือ ผู้บริหาร ครูผู้ดูแลเด็ก และกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควรเข้ารับการอบรมศึกษาดูงาน แสวงหาความรู้ มีความรับผิดชอบ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรสาระการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ สื่อการสอน การวัดผลและประเมินผล วิธีการสอน ความเสียสละและ



การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

ความตั้งใจในการปฏิบัติงาน ควรจัดสภาพแวดล้อมที่สนองความต้องการ ความสนใจและพัฒนาการของเด็ก ควรร่วมมือกันในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการประชาสัมพันธ์การดำเนินกิจการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควรมีการส่งเสริมผู้เรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจ เข้าร่วมกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีคุณธรรม จริยธรรม ดำรงรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามของไทย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยการศึกษาการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จังหวัดปทุมธานี ผู้วิจัยขอเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ดังต่อไปนี้

1. ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องควรวางแผน และกำหนดนโยบายที่ชัดเจนในเรื่องการบริหารจัดการสภาพแวดล้อม และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมต่อพัฒนาการเด็กเพื่อให้มีประสิทธิภาพ
2. ผู้บริหารควรสนับสนุนในการพัฒนาสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา
3. ควรเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องประชุมเพื่อระดมความคิดเห็นการบริหารจัดการสภาพแวดล้อม ตลอดจนพิจารณาการใช้ทรัพยากรร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ทุกฝ่าย

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยและพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในโรงเรียนและสถานศึกษา สังกัดอื่น ๆ
2. ควรศึกษาวิจัยการปฏิบัติงานด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้การส่งเสริมพัฒนาการและความปลอดภัยของเด็กในโรงเรียนประถมศึกษา
3. ศึกษาวิจัยเรื่องการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วงจรคุณภาพเต็มมิ่ง ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

เอกสารอ้างอิง

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ:

สำนักนายกรัฐมนตรี.

เทพนิมิต แสนพรม (2550). การบริหารจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดลำพูน. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

การปกครองท้องถิ่น, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

การปกครองท้องถิ่น, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ปฎิคม พงษ์ประเสริฐ. (2550). การศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการในโรงเรียนเทศบาล

สังกัดเทศบาลเมืองนครนายก. ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา,

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

เพชรอุมา สุขเกษม. (2553). การบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลในจังหวัดราชบุรี.

วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยศิลปากร.



การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

มาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, สำนักงาน. (2557). รายงานผลการประเมินคุณภาพ

ภายนอกกรอบสาม (พ.ศ. 2554-2558) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จังหวัดปทุมธานี. ปทุมธานี: ผู้แต่ง.
วีณา นนทพันธ์. (2550). การบริหารงานวิจัยในโรงเรียน พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: แพลนพรีนซ์ตั้ง.

Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities.
Education and Psychological Measurement. 30(3).

Montessori, Maria. (1964). **The Montessori Method.** The United States of America, New York:
Schocken Books.